

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W ŁODZI

Numer egzemplarza:

1

PROTOKÓŁ
DORAŻNEJ KONTROLI GOSPODARKI FINANSOWEJ
W ZAKRESIE
ZADŁUŻENIA JEDNOSTKI SAMORZĄDU
TERYTORYALNEGO

Jednostka kontrolowana:	Gmina Słupia
Termin kontroli:	12 czerwca – 18 lipca 2014 roku z przerwami w dniach: 23, 30 czerwca 2014 roku, 1-4, 8-11 lipca 2014 roku.
Kontrolujący (imię, nazwisko, stanowisko służbowe):	Lech Leszczyński - inspektor
Okres objęty kontrolą	Lata 2011 - 2014
Numer i data upoważnienia:	WK 601 - 2/24/2014 z dnia 4 czerwca 2014 roku

Uwaga!

Protokół niniejszy podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. nr 112, poz.1198), z ograniczeniami wynikającymi z art.5 tej ustawy.

I. INFORMACJE WSTĘPNE

DANE O JEDNOSTCE

Gmina Słupia położona jest w południowej części powiatu skierniewickiego w odległości 20 km od miasta powiatowego – Skierniewice, 40 km od miasta wojewódzkiego – Łódź i 90 km od Warszawy. Przez Gminę Słupia przebiega szlak kolejowy Warszawa – Łódź, droga wojewódzka Skierniewice – Jeżów, a droga krajowa jest w odległości 4 km.

Gmina Słupia graniczy z gminami: Lipce Reymontowskie, Godzianów, Głuchów, Jeżów i Rogów. W skład Gminy wchodzi następujące wsie: Słupia, Gzów, Bonarów, Krosnowa, Marianów, Nowa Krosnowa, Modła, Podłęczce, Wólka Nazdroje, Winna Góra, Zagórze. Wsie podzielone są na 14 sołectw (w tym: 3 sołectwa we wsi Słupia, 2 we wsi Bonarów).

Na dzień 12 czerwca 2014 roku w Gminie Słupia zamieszkiwało 2.690 osób z tego 1.356 kobiet, 1.334 mężczyzn. Liczba bezrobotnych na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosiła 106 osób, z tego 55 kobiet.

Powierzchnia Gminy wynosi 41,16 km².

Siedziba Urzędu Gminy Słupia znajduje się pod adresem: Słupia 136, 96-128 Słupia.

Urząd posiada NIP 8361832708, REGON 000549281.

Gmina posiada NIP 833-11-28-413, REGON 750148510.

Przeprowadzona kontrola miała charakter dorażnej kontroli finansowej w zakresie zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego.

II. USTALENIA OGÓLNE

1. KIEROWNICTWO JEDNOSTKI

Przewodniczący rady gminy

Funkcję Przewodniczącego Rady Gminy pełni HALINA DZIUDA wybrana w dniu 1 grudnia 2010 roku uchwałą Rady Gminy Słupia nr 1/1/10 z dnia 1 grudnia 2010 roku.

Wójt

Wójtem Gminy Słupia jest MIROSŁAW MATULSKI wybrany w wyborach powszechnych, które odbyły się dnia 21 listopada 2010 roku, co potwierdza zaświadczenie Gminnej Komisji Wyborczej w Słupi z dnia 22 listopada 2010 roku. W poprzedniej kadencji Wójtem Gminy był również Mirosław Matulski. W okresie objętym kontrolą i w latach wcześniejszych nie zatrudniano zastępcy wójta.

Skarbnik gminy

W okresie objętym kontrolą funkcję Skarbnika Gminy pełniły:

- GRAŻYNA SZCZEPANIAK powołana na to stanowisko od dnia 1 lipca 2003 roku uchwałą Rady Gminy Słupia nr VII/40/03 z dnia 27 czerwca 2003 roku do dnia 29 września 2011 roku – zgodnie z uchwałą nr XI/56/11 Rady Gminy Słupia z dnia 30

- września 2011 roku w sprawie odwołania Skarbnika Gminy Słupia (z dniem 30 września 2011 roku na jej prośbę),
- AGNIESZKA MIKINA powołana na to stanowisko z dniem 1 października 2011 roku uchwałą nr XI/57/11 Rady Gminy Słupia z dnia 30 września 2011 roku.

Sekretarz gminy

Sekretarzem Gminy Słupia jest MAŁGORZATA BACHURA powołana na to stanowisko uchwałą Rady Gminy Słupia nr XI/43/07 z dnia 11 października 2007 roku. Z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (Dz. U. nr 223, poz. 1458 ze zm.) dotychczasowy stosunek pracy Sekretarza zatrudnionego na podstawie powołania przekształcił się w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony.

2. GMINNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE I PRAWNOORGANIZACYJNE FORMY ICH DZIAŁALNOŚCI

Zgodnie z prowadzonym rejestrem, w Gminie Słupia w okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2011 - 2014 funkcjonowały (i funkcjonują nadal) – wg zapisów w statutach w formie jednostek budżetowych - następujące jednostki organizacyjne:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Zespół Szkół Ogólnokształcących w Słupi,
- Gminny Ośrodek Oświaty Kultury i Sportu w Słupi,
- Zespół Szkół Ogólnokształcących w Winnej Górze.

Wykaz jednostek organizacyjnych Gminy Słupia, funkcjonujących w okresie objętym kontrolą *stanowi załącznik nr 1 protokołu kontroli*. W powyższym wykazie zawarto informacje: nazwę i siedzibę jednostki, prawno-organizacyjną formę działalności, nazwę i datę aktu tworzącego jednostkę, uchwałą w sprawie statutu, oraz nazwisko i datę zatrudnienia kierownika danej jednostki organizacyjnej.

Z wyjaśnień uzyskanych od Skarbnika Gminy wynika, że Urząd Gminy prowadzi ewidencję finansowo-księgową Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Ewidencja prowadzona jest w oddzielnych urządzeniach księgowych i nie stanowi integralnej części księgowości Urzędu.

Obsługa finansowo – księgową gminnych jednostek oświatowych prowadzona jest przez Gminny Ośrodek Oświaty Kultury i Sportu, który powstał m.in. z połączenia Gminnego Zespołu Obsługi Szkół.

3. UNORMOWANIA WEWNĘTRZNE

Statut gminy

Statut Gminy Słupia przyjęty został uchwałą nr VIII/43/03 Rady Gminy Słupia z dnia 17 września 2003 roku. Statut opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego nr 286, poz. 2490 w dniu 28 października 2008 roku. Statut Gminy Słupia zawiera postanowienia ogólne, organizację wewnętrzną i tryb pracy Rady Gminy, zasady i tryb działania: Komisji Rewizyjnej, Rady, Wójta, jednostek pomocniczych (sołectw) oraz zasady dostępu i korzystania przez obywateli z dokumentów Rady, komisji i Wójta. Do dnia niniejszej kontroli dokonano jednej zmiany statutu – uchwałą nr XXXIV/154/06 Rady Gminy z dnia 25 maja 2006 roku – opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego nr 257, poz. 1984 w dniu 22 lipca 2006 roku.

Regulamin organizacyjny urzędu

W okresie objętym kontrolą organizację i zasady funkcjonowania Urzędu Gminy określał:

- do dnia 29 lutego 2012 roku regulamin organizacyjny, wprowadzony w życie zarządzeniem nr 2/2003 Wójta Gminy Słupia z dnia 15 stycznia 2003 roku, ze zmianami wdrożonymi zarządzeniami Wójta Gminy Słupia: nr 7 z dnia 25 kwietnia 2007 roku oraz nr 50 z dnia 31 grudnia 2007 roku,
- od dnia 1 marca 2012 roku regulamin organizacyjny wprowadzony zarządzeniem nr 1/2012 Wójta Gminy Słupia z dnia 2 stycznia 2012 roku.

Ustalone zasady gospodarowania mieniem komunalnym

Rada Gminy Słupia nie skorzystała z możliwości *określenia*, w oparciu o art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. "a" ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity z 2013 roku, Dz. U. poz. 594 ze zm.) *zasad* nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej. Rada Gminy Słupia podejmuje uchwały, w powyższym zakresie, każdorazowo w miarę potrzeby.

Instrukcja w sprawie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł

Zgodnie z art. 15a ust. 2 ustawy z dnia 16 listopada 2000 roku o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych, pochodzących z nielegalnych i nieujawnionych źródeł oraz przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu, obecnie ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (tekst jednolity z 2010 r., Dz. U. nr 46, poz. 276) jednostka zarządzeniem Wójta nr 5/2007 z dnia 30 marca 2007 roku wprowadziła w życie instrukcję w sprawie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz finansowaniu terroryzmu w Urzędzie Gminy Słupia i ustanowiła koordynatora ds. współpracy z Generalnym Inspektorem Informacji Finansowej w osobie po. Sekretarza Gminy Aliny Latek. Aktualnie, na podstawie zarządzenia nr 9/08 Wójta Gminy Słupia z dnia 5 maja 2008 roku koordynatorem ds. współpracy z GIIF ustanowiona została Sekretarz Gminy Małgorzata Bachura.

4. KONTROLE ZEWNĘTRZNE

Kontrole przeprowadzone przez RIO

Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w dniach: od 14 czerwca do 20 września 2011 roku. Okres objęty kontrolą obejmował lata 2009 - 2010 oraz wcześniejsze przy kontroli wybranych zagadnień. Prezes RIO w Łodzi pismem WK - 6020/16/2012 z dnia 24 lutego 2012 roku skierował do Wójta Gminy Słupia wystąpienie pokontrolne (do Urzędu Gminy wpłynęło 1 marca 2012 roku). Informację o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych Wójt Gminy Słupia przesłał do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi pismem znak: Fn. 1710.1.2012 z dnia 26 marca 2012 roku.

Kontrole przeprowadzone w zakresie gospodarki finansowej przez inne podmioty - lata 2012 - 2014

Z wpisów dokonanych w książce kontroli w latach 2012 - 2013 oraz w 2014 roku (do dnia niniejszej kontroli) wynika, że w Urzędzie Gminy Słupia kontrolę w zakresie gospodarki finansowej przeprowadziła Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi w terminie październik - listopad 2012 roku. Tytułem kontroli było: „Zadłużenie wybranych instytucji sektora finansów publicznych oraz Krajowego Funduszu Drogowego” - w okresie od 2008 roku do II kwartału 2012 roku. Z wystąpienia pokontrolnego, które wpłynęło do Urzędu Gminy Słupia 10 grudnia 2012 roku wynika, że Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie (dot.: wskaźników udziału zadłużenia ogółem w dochodach oraz obciążenia dochodów obsługą zadłużenia, określonych w art. 169 i 170 ustawy z dnia 2005 roku o finansach publicznych; przestrzegania zasad zaciągania zobowiązań finansowych; terminowego regulowania zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek; prawidłowego ewidencjonowania tytułów dłużnych w księgach rachunkowych i rzetelnego sporządzania sprawozdań).

III. ZADŁUŻENIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO-GMINY SŁUPIA

1. Informacja o jednostce samorządu terytorialnego

- 1.1 W badanym okresie, tj. w latach 2011 - 2013 oraz w latach poprzednich Gmina Słupia nie była organem założycielskim dla żadnego samodzielnego publicznego zespołu opieki zdrowotnej (SP ZOZ).
- 1.2 Również w badanym okresie i w latach poprzednich w kontrolowanej jednostce samorządu terytorialnego (Gminie Słupia) nie funkcjonowały spółki prawa handlowego oraz spółki z udziałem jednostki samorządowej.

Informacje dotyczące SP ZOZ i spółek zawiera tabela nr 1 stanowiąca załącznik nr 2 protokołu kontroli.

2. Poziom zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego i jego zmiany w okresie objętym kontrolą (lata 2011 - 2013)

- 2.1. Podstawowe wielkości budżetowe charakteryzujące gospodarkę finansową Gminy Słupia, tj.: dochody ogółem (dochody bieżące, dochody majątkowe, w tym dochody ze sprzedaży majątku, środki z UE), wydatki ogółem (wydatki bieżące, w tym na obsługę długu, wydatki majątkowe) przychody i rozchody budżetu jednostki samorządu terytorialnego, źródła planowanych przychodów i przeznaczenie planowanych rozchodów, wynik budżetu (plan, plan po zmianach, wykonanie) *ujęto w tabeli nr 2 stanowiącej załącznik nr 2 protokołu kontroli.*
- 2.2. Strukturę zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego w zakresie tytułów dłużnych zaliczonych do państwowego długu publicznego – lata 2011-2013 *ujęto w tabeli nr 3 stanowiącej załącznik nr 2 protokołu kontroli.*
Zadłużenie Gminy w latach 2011 – 2013 wykazywało tendencję spadkową w stosunku do zadłużenia na koniec 2011 roku, w którym wynosiło 6.609.091,00 zł, ponieważ na koniec 2012 roku wykazywało 4.818.849,30 zł a na koniec 2013 roku 3.237.892,00 zł. W strukturze zadłużenia 100% stanowiły kredyty i pożyczki

długoterminowe. Gmina w badanym okresie nie posiadała zobowiązań wymagalnych, *co stwierdzono na podstawie ustaleń zawartych w załączniku nr 4 protokołu kontroli* oraz w teście nr 4 *stanowiącym załącznik nr 3 protokołu kontroli*. Zobowiązania z tytułu zaciągniętych w latach 2012 - 2013 kredytów i pożyczek regulowane były w terminach wynikających z zawartych umów – zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Wskaźnik zadłużenia ogółem do dochodów, w żadnym z badanych okresów nie przekroczył poziomu 60%, określonego w art. 170 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. nr 249, poz. 2104 ze zm.) i wynosił: 50,1% w 2011 roku, 32,3% w 2012 roku oraz 34,3% w 2013 roku.

Wskaźnik obsługi długu, tj. rozchodów z tytułu spłat rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wydatków z tytułu odsetek do dochodów ogółem nie przekroczył w tym samym okresie poziomu 15%, określonego w art.169 ust. 1 powołanej wyżej ustawy i wynosił: 4,8% w 2011 roku, 3,6% w 2012 roku oraz 13,24% w 2013 roku

- 2.3. Dane dotyczące deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego i źródeł jego finansowania w latach 2011-2013 (plan – plan po zmianach – wykonanie) *ujęto w tabeli nr 4 stanowiącej załącznik nr 2 protokołu kontroli*.

W badanym okresie, tj. w latach 2011-2013 deficyt budżetu Gminy Słupia wystąpił w 2011 roku na kwotę 2.658.755,15 zł i został sfinansowany: kredytami i pożyczkami w kwocie 2.149.504,00 zł oraz nadwyżką budżetu jednostki samorządu terytorialnego z lat ubiegłych w wysokości 509.251,15 zł.

- 2.4. Informację dotyczącą poręczeń i gwarancji zawarto *w tabeli nr 5 stanowiącej załącznik nr 2 do protokołu kontroli*.

W badanym okresie Gmina nie udzielała żadnych poręczeń ani gwarancji. W sprawozdaniach z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego (Rb-28S) sporządzonych przez Gminę za lata 2011-2013 nie stwierdzono wydatków z tytułu spłaty gwarancji i poręczeń, które ewentualnie powinny być zaewidencjonowane w dziale 757-„Obsługa długu publicznego” rozdziale 75704-„Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego” w § 8020-„Wypłaty z tytułu gwarancji i poręczeń”.

- 2.5. Informację („zerową”) dotyczącą zadłużenia SP ZOZ i spółek kapitałowych utworzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego, (co najmniej z 50% udziałem jednostki samorządu terytorialnego) *ujęto w tabeli nr 6 stanowiącej załącznik nr 2 protokołu kontroli*.

Gmina Słupia nie posiadała utworzonych SP ZOZ oraz nie była założycielem ani udziałowcem spółek prawa handlowego.

3. Prawidłowość zaciągania zobowiązań przez jednostki samorządu terytorialnego

1. Strukturę zaciągniętych kredytów, pożyczek i wyemitowanych obligacji, z uwzględnieniem systematyki wynikającej z przepisów ustawy o finansach publicznych *ujęto w tabeli nr 7 stanowiącej załącznik nr 2 protokołu kontroli* i opisano w punkcie 3.1.1. niniejszego protokołu kontroli.
2. Dane dotyczące struktury rozchodów z tytułu kredytów, pożyczek i obligacji, z uwzględnieniem systematyki wynikającej z przepisów ustawy o finansach publicznych *ujęto w tabeli nr 8 stanowiącej załącznik nr 2 protokołu kontroli*.

3. Kwoty pożyczek, kredytów i wyemitowanych obligacji podlegające (w zakresie kwot rozchodów i wydatków) wyłączeniu z obliczania wskaźników zadłużenia (art. 169 ust. 3 i art. 170 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych; art. 243 ust.3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych) ujęto w wymienionych powyżej tabelach nr 7 i nr 8.
4. Informacje dotyczące udzielonych poręczeń lub gwarancji *zawiera tabela nr 9 stanowiąca załącznik nr 2 protokołu kontroli.*

W badanym okresie oraz w latach wcześniejszych Gmina nie udzielała żadnych poręczeń ani gwarancji, co wykazano powyżej w punkcie 2.4. niniejszego protokołu kontroli.

3.1. Kredyty, pożyczki

- 3.1.1. W toku postępowania kontrolnego sprawdzono, czy w okresie kontrolowanym, tj. w latach 2012-2013 organ wykonawczy zaciągał zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek z zachowaniem limitu zaciągania zobowiązań wskazanego w uchwałach budżetowych (zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych) i stwierdzono, że:

w 2012 roku:

- w Banku Gospodarstwa Krajowego w dniu 1 czerwca 2012 roku *zaciągnięto pożyczkę w wysokości 200.000,00 zł z przeznaczeniem na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych ponoszonych na realizację operacji „Budowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego wraz z utwardzeniem terenu we wsi Winna Góra”, w ramach działania 313,332,323, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 w województwie łódzkim. Powyższe dane wynikają z umowy pożyczki nr PROW313.11.02573.10 zawartej w dniu 1 czerwca 2012 roku. Powyższą pożyczkę zaciągnięto zgodnie z zarządzeniem nr 20/12 Wójta Gminy Słupia z dnia 17 maja 2012 roku powołując się na: art. 89 ust. 1 i art. 91 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz na podstawie § 14 uchwały nr XVI/80/12 Rady Gminy Słupia z dnia 27 stycznia 2012 roku w sprawie uchwalenia budżetu na 2012 rok (treść § 14 wymienionej uchwały Rady Gminy podano w następnym punkcie - 3.1.2 niniejszego protokołu kontroli). Wymienione zarządzenie Wójta w § 1 zawiera treść: „Zaciąga się w Banku Gospodarstwa Krajowego pożyczkę na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu w wysokości 250.000,00 zł z przeznaczeniem na wyprzedzające finansowanie I etapu projektu w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2012 – 2013. Zgodnie z zarządzeniem nr 21/12 Wójta Gminy Słupia z dnia 28 maja 2012 roku zmieniono wymienione zarządzenie nr 20/12 z dnia 17 maja 2012 roku w treści § 1 w zakresie kwoty określającej wysokość zaciągnięcia pożyczki na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu, z kwoty 250.000,00 zł na 200.000,00 zł. *Kserokopie ww. dokumentów dotyczących realizacji operacji „Budowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego wraz z utwardzeniem terenu we wsi Winna Góra” zawierają akta kontroli strony 1-21.**
- w Banku Spółdzielczym Ziemi Łowickiej Oddział w Słupi organ wykonawczy (Wójt Gminy Słupia) w dniu 1 czerwca 2012 roku zaciągnął *kredyt krótkoterminowy w wysokości 100.000,00 zł z przeznaczeniem na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu roku 2012* (zgodnie z umową nr 82/172/12 o kredyt dla Jednostki Samorządu Terytorialnego z dnia 1 czerwca 2012 roku). Wymieniony kredyt zaciągnięto zgodnie z zarządzeniem nr 22/12 Wójta Gminy Słupia z dnia 28 maja 2012

roku na podstawie art. 89 ust. 1 i art. 91 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz powołując się na § 14 uchwały nr XVI/80/12 Rady Gminy Słupia z dnia 27 stycznia 2012 roku w sprawie uchwalenia budżetu na 2012 rok (treść § 14 wymienionej uchwały Rady Gminy podano w następnym punkcie - 3.1.2 niniejszego protokołu kontroli).

- w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi w dniu 4 czerwca 2012 roku *uruchomiono pożyczkę* w wysokości 186.000,00 zł z *przeznaczeniem na finansowanie planowanego deficytu budżetowego związanego z realizacją zadania „Budowa oczyszczalni ścieków i kanalizacji w Słupi”*. Powyższa kwota wynika z umowy pożyczki nr 81/OW/P/2010 z dnia 16 grudnia 2010 roku (z aneksami). Wymienioną pożyczkę zaciągnięto zgodnie z podjętą uchwałą Rady Gminy Słupia nr XXXIX/166/10 z dnia 31 sierpnia 2010 roku na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit „c” ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (j.t. z 2001 r. Dz. U. nr 142, poz. 1591 ze zm.) oraz art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. Wymieniona uchwała zawiera w § 1 treść: „Postanawia się zaciągnąć pożyczkę długoterminową w wysokości 2.282.000,00 zł w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi z przeznaczeniem na finansowanie planowanego deficytu budżetowego związanego z realizacją wieloletniego zadania pod nazwą Budowa oczyszczalni ścieków i kanalizacji w Słupi.” Natomiast w § 2 uchwalono, że pożyczka będzie uruchomiona w transzach w latach 2010-2011. Rada Gminy w § 5 niniejszej uchwały upoważniła Wójta Gminy Słupia do zawarcia umowy kreduytu (pomyłkowo - zamiast pożyczki) w imieniu i na rzecz Gminy Słupia. Pożyczkę w kwocie wskazanej powyżej uruchomiono zgodnie z aneksem nr 2 sporządzonym w dniu 9 stycznia 2012 roku do umowy pożyczki nr 81/OW/P/2010 z dnia 16 grudnia 2010 roku, zmieniającym terminy i liczbę transz z dwóch na trzy (III transza w kwocie 186.000,00 zł w terminie do dnia 30 czerwca 2012 roku). *Kserokopia umowy pożyczki nr 81/OW/P/2010 z dnia 16 grudnia 2010 roku wraz z aneksami nr 1, nr 2, nr 3 i nr 4 stanowią akta kontroli strony 22-65.* Zgodnie z harmonogramem stanowiącym załącznik nr 2 z dnia 15 września 2011 roku do aneksu nr 1 z dnia 15 września 2011 roku do umowy nr 81/OW/P/2010 z dnia 16 grudnia 2010 roku spłata rat ustalona została od dnia 31 maja 2012 roku a odsetek od dnia 10 czerwca 2012 rok do listopada 2026 roku (raty w okresach kwartalnych, odsetki w okresach miesięcznych; bez przerwy),
- w Banku Gospodarstwa Krajowego w dniu 6 czerwca 2012 roku uruchomiono przedostatnią transzę pożyczki w wysokości 444.262,20 zł z *przeznaczeniem na wyprzedzające finansowanie* kosztów kwalifikowalnych ponoszonych na realizację operacji „Budowa oczyszczalni ścieków i kanalizacji w Słupi”, w ramach działania 321, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 w województwie łódzkim. Powyższe dane wynikają z umowy pożyczki nr PROW321.11.01093.10 zawartej w dniu 23 sierpnia 2010 roku – *akta kontroli strony 66-75.* Wymienioną pożyczkę zaciągnięto zgodnie z podjętą uchwałą Rady Gminy Słupia nr XXXVIII/160/10 z dnia 30 lipca 2010 roku na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit „c” ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (j.t. z 2001 r. Dz. U. nr 142, poz. 1591 ze zm.) oraz art. 89 ust. 1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych. Wymieniona uchwała zawiera § 1 o treści: „Postanawia się zaciągnąć w Banku Gospodarstwa Krajowego pożyczkę długoterminową w wysokości 4.000.000,00zł na pokrycie planowanego deficytu budżetowego z przeznaczeniem na wyprzedzające finansowanie projektu w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 Działanie 321 „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” na realizację projektu pod nazwą „Budowa oczyszczalni ścieków i

kanalizacji w Słupi". W § 2 wymienionej uchwały zapisano: „1) Pożyczka będzie uruchomiona w transzach w latach 2010 – 2011, 2) Pożyczkę przeznacza się na finansowanie planowanego deficytu budżetu w 2010 roku w kwocie 2.000.000,00 zł, w 2011 roku w kwocie 2.000.000,00 zł” , w § 3: „1) Spłata pożyczki określonej w § 1 nastąpi w latach 2011 – 2012 ze środków uzyskanych z budżetu Unii Europejskiej w terminach wynikających z harmonogramu spłaty pożyczek, 2) Koszt obsługi pożyczki będzie pokryty z dochodów własnych budżetu Gminy” a w § 5: „Upoważnia się Wójta Gminy Słupia do zawarcia umowy pożyczki na wyprzedzające finansowanie w imieniu i na rzecz Gminy Słupia”.

Ponadto na podstawie tej samej umowy pożyczki (§ 3) i podjętej uchwały uruchomiono w dniu 31 października 2012 roku kolejną (ostatnią) transzę pożyczki na wyprzedzające finansowanie w Banku Gospodarstwa Krajowego w Łodzi w kwocie 60.631,10 zł. Z uwagi na uwarunkowania umowy z Urzędem Marszałkowskim w Łodzi na dofinansowanie środkami z Unii Europejskiej na prowadzoną inwestycję „Budowa oczyszczalni ścieków i kanalizacji w Słupi” wszystkie procedury zostały przedłużone w czasie, co za tym idzie uruchomienie kolejnych transz pożyczki w BGK w Łodzi zostały przeniesione na 2012 rok (co wynika z dokumentów źródłowych i wyjaśnień Skarbnika Gminy Agnieszki Mikiny).

Reasumując należy stwierdzić (na podstawie dokumentów źródłowych oraz wyjaśnień Skarbnika Gminy), że Gmina Słupia w 2010 roku zaciągnęła pożyczkę na wyprzedzające finansowanie w Banku Gospodarstwa Krajowego w Łodzi w ramach dofinansowania środkami UE. Pożyczka wypłacana była transzami wg realizacji kolejnych etapów inwestycji. Wypłata kolejnych transz odbywała się w latach 2010-2012. W 2010 roku uruchomiono trzy transze na kwotę ogółem 2.000.000,00 zł. W 2011 roku Bank wypłacił Gminie pięć transz na kwotę 1.370.284,00 zł oraz w 2012 roku dwie transze na kwoty: 444.262,20 zł i 60.631,10 zł. Kwota 444.262,20 zł była dziewiątą z kolei wypłaconą transzą w ramach pożyczki na wyprzedzające finansowanie dotyczącą inwestycji „Budowa oczyszczalni ścieków i kanalizacji w Słupi” (łącznie kwota transz wyniosła 3.875.177,30 zł). Inwestycja została zakończona w 2012 roku; całkowita spłata pożyczki nastąpiła w styczniu 2013 roku. Zgodnie z ustnym wyjaśnieniem Skarbnika Gminy pożyczka została uruchomiona w kwocie niższej niż planowano (o kwotę 124.822,70 zł), co wynikało z rozliczenia wydatków kwalifikowanych z Urzędem Marszałkowskim w Łodzi – instytucją pośredniczącą w ramach PROW. Dalsze ustalenia dot. opisywanej pożyczki zawarto w punkcie 3.1.3. niniejszego protokołu kontroli,

- w Banku Spółdzielczym Ziemi Łowickiej w Łowiczu w dniu 28 czerwca 2012 roku (w wyniku przetargu nieograniczonego) kontrolowana Jednostka Samorządu Terytorialnego z siedzibą Urzędu w Słupi zaciągnęła kredyt długoterminowy w kwocie 300.000,00 zł z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek – zgodnie z umową nr 103/172/12 o kredyt dla Jednostki Samorządu Terytorialnego z dnia 28 czerwca 2012 roku. Powyższy kredyt zaciągnięto na podstawie zarządzenia nr 26/12 Wójta Gminy Słupia z dnia 15 czerwca 2012 roku, ze zmianą wymienionego zarządzenia w § 1, dokonaną zarządzeniem nr 27/12 Wójta Gminy Słupia z dnia 20 czerwca 2012 roku. W zarządzeniu przed zmianą § 1 nosił brzmienie: „Zaciąga się kredyt długoterminowy w wysokości 500.000,00 zł z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek”, po zmianie 300.000,00 zł. Z treści powyższego zarządzenia (zarówno przed jak i po zmianie) wynika, że zostało wydane na podstawie art. 89 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz na podstawie § 14 uchwały nr XVI/80/12

Rady Gminy Słupia z dnia 27 stycznia 2012 roku w sprawie uchwalenia budżetu na 2012 rok (treść § 14 wymienionej uchwały Rady Gminy podano w dalszej części niniejszego protokołu kontroli – pkt 3.1.2.).

*Kserokopie umowy kredytu nr 103/172/12 z dnia 28 czerwca 2012 roku wraz z wymienionymi zarządzeniami Wójta Gminy oraz uchwały Składu Orzekającego RIO w Łodzi z dnia 22 czerwca 2012 roku w sprawie opinii o możliwości spłaty kredytu długoterminowego przewidzianego do zaciągnięcia przez Gminę Słupia stanowią **akta kontroli strony 76-91.***

Zgodnie z harmonogramem spłaty kredytu do umowy nr 103/172/12 z dnia 28 czerwca 2012 roku spłata rat kredytu i odsetek ustalona została od dnia 31 stycznia 2013 roku do dnia 30 grudnia 2017 roku (w okresach miesięcznych; bez przerwy),

- w Banku Gospodarstwa Krajowego w dniu 17 października 2012 roku *zaciągnięto pożyczkę* w wysokości 208.510,00 zł z *przeznaczeniem na wyprzedzające finansowanie* kosztów kwalifikowalnych ponoszonych na realizację operacji „Budowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego wraz z utwardzeniem terenu we wsi Winna Góra”, w ramach działania 313,332,323, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 w województwie łódzkim. Powyższe dane wynikają z aneksu nr 1 z dnia 17 października 2012 roku do ww. umowy pożyczki nr PROW313.11.02573.10 zawartej w dniu 1 czerwca 2012 roku – **akta kontroli strony 9-21**. Wymienioną pożyczkę zaciągnięto zgodnie z podjętą uchwałą Rady Gminy Słupia nr XXI/96/12 z dnia 29 sierpnia 2012 roku na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit „c” ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (j.t. z 2001 r. Dz. U. nr 142, poz. 1591 ze zm.) oraz art. 89 ust. 1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych. Wymieniona uchwała zawiera treść „Postanawia się zaciągnąć w Banku Gospodarstwa Krajowego pożyczkę długoterminową w wysokości 260.000,00zł z przeznaczeniem na wyprzedzające finansowanie projektu w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 Działanie 313,322,323 Budowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego wraz z utwardzeniem terenu we wsi Winna Góra”. Spłaty pożyczki dokonano w 2013 roku – zgodnie z postanowieniami uchwały Rady Gminy Słupia nr XXI/96/12 z dnia 29 sierpnia 2012 roku (§ 3 wymienionej uchwały). Pożyczka została zaciągnięta w kwocie niższej niż planowano, co wynikało z rozliczenia wydatków kwalifikowanych z Urzędem Marszałkowskim w Łodzi – instytucją pośredniczącą w ramach PROW.

Ogółem w 2012 roku Gmina Słupia zaciągnęła kredyty i pożyczki długoterminowe na kwotę 1.199.403,30 zł oraz krótkoterminowe z przeznaczeniem na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu na kwotę 300.000,00 zł.

w 2013 roku:

- w Banku Spółdzielczym Ziemi Łowickiej Oddział w Słupi organ wykonawczy w dniu 17 kwietnia 2013 roku zaciągnął *kredyt krótkoterminowy* w wysokości 200.000,00 zł z *przeznaczeniem na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu roku 2013*. Wymieniony kredyt zaciągnięto zarządzeniem nr 11/13 Wójta Gminy Słupia z dnia 9 kwietnia 2013 roku na podstawie art. 89 ust. 1 i art. 91 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz powołując się na § 15 uchwały nr XXV/125/13 Rady Gminy Słupia z dnia 31 stycznia 2013 roku w sprawie uchwalenia budżetu na 2013 rok (treść § 15 wymienionej uchwały Rady Gminy podano w dalszej części niniejszego protokołu kontroli – pkt 3.1.2.),

- w Banku Spółdzielczym Ziemi Łowickiej w Łowiczu z siedzibą w Łowiczu, w dniu 22 lipca 2013 roku (w wyniku przetargu nieograniczonego) Gmina Słupia zaciągnęła kredyt długoterminowy w kwocie 650.000,00 zł z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz na pokrycie deficytu budżetu, co wynika z umowy o kredyt nr 109/172/13. Powyższy kredyt zaciągnięto zgodnie z zarządzeniem nr 22/13 Wójta Gminy Słupia z dnia 28 czerwca 2013 roku w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz na pokrycie deficytu budżetu. Z treści powyższego zarządzenia wynika, że zostało wydane na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych oraz na podstawie § 15 uchwały nr XXV/125/13 Rady Gminy Słupia z dnia 31 stycznia 2013 roku w sprawie uchwalenia budżetu na 2013 rok (treść § 15 wymienionej uchwały Rady Gminy podano w dalszej części protokołu – pkt 1.3.2.).

Kserokopia umowy o kredyt nr 109/172/13 stanowi akta kontroli strony 92-102.

Zgodnie z harmonogramem spłaty kredytu do umowy nr 109/172/13 z dnia 22 lipca 2013 roku spłata rat kredytu ustalona została od dnia 31 stycznia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2021 roku (w okresach miesięcznych, bez przerwy) a odsetek od dnia 30 sierpnia 2013 roku do dnia 31 grudnia 2021 roku (w okresach miesięcznych, bez przerwy),

- w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, ul. Łąkowa 11, 90-562 Łódź, w dniu 12 grudnia 2013 roku zaciągnięto pożyczkę w kwocie 131.700,00 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie realizacji wieloletniego zadania pod nazwą „Termomodernizacji budynku Zespołu Szkół Ogólnokształcących w miejscowości Słupia” (z tego: I transza w kwocie 62.466,00 zł w terminie do dnia 31 grudnia 2013 roku, II transza w kwocie 69.234,00 zł w terminie do 30 września 2014 roku). Powyższe dane wynikają z umowy zawartej 12 grudnia 2013 roku o dofinansowanie ze środków WFOŚiGW w Łodzi nr 693/OA/PD/2013, w formie pożyczki i dotacji – **akta kontroli strony 103-115**. Wymienioną pożyczkę zaciągnięto zgodnie z uchwałą nr XXVIII/147/13 Rady Gminy Słupia z dnia 27 czerwca 2013 roku w sprawie zaciągnięcia pożyczki długoterminowej na pokrycie deficytu budżetu, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. „c” i art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym oraz na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 2 i art. 91 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. W związku z powyższym (między innymi) uchwałą nr XXVIII/149/13 Rady Gminy Słupia z dnia 27 czerwca 2013 roku w sprawie zmiany budżetu gminy i zmian w budżecie gminy na 2013 rok zwiększono przychody budżetu w 2013 roku z tytułu pożyczek w § 952-„Przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym” o kwotę 62.466,00 zł.

W harmonogramie spłat rat pożyczki i odsetek, stanowiącym załącznik nr 3 z dnia 12 grudnia 2013 roku do umowy nr 693/OA/P/2013 z dnia 12 grudnia 2013 roku spłata rat kredytu ustalona została od dnia 31 stycznia 2015 roku do dnia 31 października 2019 roku (kwartalnie, bez przerwy) a odsetek od dnia 10 lutego 2015 roku do dnia 10 października 2019 roku (w okresach miesięcznych, bez przerwy),

- w Banku Spółdzielczym Ziemi Łowickiej w Łowiczu z siedzibą w Łowiczu, w dniu 18 grudnia 2013 roku (w wyniku przetargu nieograniczonego) zaciągnięto kredyt długoterminowy w kwocie 733.604,00 zł z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek. Bank postawił kredyt do dyspozycji jednorazowo dnia 18 grudnia 2013 roku, co wynika z umowy o kredyt nr 196/172/13. Wymieniony kredyt zaciągnięto zgodnie z uchwałą nr

XXXI/160/13 Rady Gminy Słupia z dnia 22 listopada 2013 roku w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego na spłatę wcześniej zaciągniętych pożyczek i kredytów. Uchwałą podjęto na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. „c” i art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym. W związku z powyższym (między innymi) na podstawie uchwały nr XXXI/162/13 Rady Gminy Słupia z dnia 22 listopada 2013 roku w sprawie zmiany budżetu gminy i zmian w budżecie gminy na 2013 rok zwiększono przychody z tytułu kredytów w § 952-„Przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym” o kwotę 733.604,00 zł oraz zwiększono rozchody budżetu w § 992-„Spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów” o kwotę 733.604,00 zł.

Kserokopia umowy o kredyt nr 196/172/13 wraz z harmonogramem spłat kredytu stanowi aka kontroli strony 116-126.

W harmonogramie spłat kredytu do umowy nr 196 z dnia 18 grudnia 2013 roku spłata rat kredytu ustalona została od dnia 31 stycznia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2027 roku (co miesiąc, bez przerwy) a odsetek od dnia 31 stycznia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2027 roku (co miesiąc, bez przerwy).

Ogółem w 2013 roku Gmina Słupia zaciągnęła kredyty i pożyczki długoterminowe na kwotę 1.446.070,00 zł oraz krótkoterminowe z przeznaczeniem na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu na kwotę 200.000,00 zł.

W toku postępowania kontrolnego stwierdzono, że zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych w § 8 uchwały nr XVI/80/12 Rady Gminy Słupia z dnia 27 stycznia 2012 roku w sprawie uchwalenia budżetu na 2012 rok ustalono limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych z przeznaczeniem na: 1) pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu w wysokości 310.000,00 zł, 2) zaciągnięcie zobowiązań, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o finansach publicznych w kwocie 1.900.000,00 zł. Wobec powyższych ustaleń dotyczących 2012 roku i danych zawartych w tabeli nr 7 należy stwierdzić, że organ wykonawczy w 2012 roku zaciągnął zobowiązania z tytułu: kredytów i pożyczek na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek (486.000,00 zł) oraz na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (713.403,30 zł), o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o finansach publicznych zachowując limit zaciągania zobowiązań określony w § 8 pkt 1 i 2 uchwały nr XVI/80/12 Rady Gminy Słupia z dnia 27 stycznia 2012 roku w sprawie uchwalenia budżetu na 2012 rok (limit 1.900.000,00 zł – zaciągnięte kredyty i pożyczki długoterminowe ogółem 1.199.403,30 zł).

W trakcie kontroli stwierdzono, że zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych w § 8 uchwały nr XXV/125/13 Rady Gminy Słupia z dnia 31 stycznia 2013 roku w sprawie uchwalenia budżetu na 2013 rok, ustalono limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych z przeznaczeniem na: 1) pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu w wysokości 310.000,00 zł, 2) spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek w wysokości 680.000,00 zł, 3) pokrycie planowanego deficytu budżetu w kwocie 70.000,00 zł.

Powyższy § 8 uchwały XXV/125/13 w sprawie uchwalenia budżetu na 2013 rok:

- uchwałą nr XXVII/149/13 Rady Gminy Słupia z dnia 27 czerwca 2013 roku w sprawie zmiany budżetu gminy i zmian w budżecie gminy na 2013 rok, otrzymał brzmienie: „ustala się limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych z przeznaczeniem na: 1) pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu w wysokości

- 310.000,00 zł, 2) zaciągnięcie zobowiązań, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych w kwocie 820.000,00 zł”,
- uchwałą nr XXXI/162/13 Rady Gminy Słupia z dnia 22 listopada 2013 roku w sprawie zmiany budżetu gminy i zmian w budżecie gminy na 2013 rok, otrzymał brzmienie: „ustala się limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych z przeznaczeniem na: 1) pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu w wysokości 310.000,00 zł, 2) zaciągnięcie zobowiązań, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych w kwocie 1.453.055,00 zł”.

Wobec powyższych ustaleń dotyczących 2013 roku i danych zawartych w tabeli nr 7 należy stwierdzić, że organ wykonawczy zaciągnął kredyt krótkoterminowy w wysokości 200.000,00 zł na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu oraz zaciągnął zobowiązania, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych na kwotę 1.446.070,00 zł zachowując limit zaciągania zobowiązań określony w § 8 uchwały XXV/125/13 Rady Gminy z dnia 31 stycznia 2013 roku w sprawie uchwalenia budżetu na 2013 rok (ze zmianami).

- 3.1.2. W toku postępowania kontrolnego stwierdzono, że zgodnie z art. 212 *ust.* 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych w § 14 uchwały nr XVI/80/12 Rady Gminy Słupia z dnia 27 stycznia 2012 roku w sprawie uchwalenia budżetu na 2012 rok - w zakresie wykonania budżetu – upoważniono Wójta Gminy do: 1) zaciągania w 2012 roku kredytów na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu, z których zadłużenie w trakcie roku nie może przekroczyć kwoty 300.000,00 zł, 2) zaciągania w 2012 roku zobowiązań, o których mowa w art. 89 pkt 1 ust. 3 i 4 ustawy o finansach publicznych, z których zadłużenie w trakcie roku nie może przekroczyć kwoty 1.800.000,00 zł, 3) lokowania w trakcie realizacji budżetu czasowo wolnych środków budżetowych na rachunkach w innych bankach niż bank prowadzący obsługę budżetu.

Natomiast – odnośnie roku 2013 – w § 15 uchwały nr XXV/125/13 Rady Gminy Słupia z dnia 31 stycznia 2013 roku w sprawie uchwalenia budżetu na 2013 rok - w zakresie wykonania budżetu – upoważniono Wójta Gminy do: 1) zaciągania w 2013 roku kredytów i pożyczek na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu, których zadłużenie w trakcie roku nie może przekroczyć kwoty 300.000,00 zł, 2) zaciągania w 2013 roku kredytów i pożyczek na sfinansowanie deficytu budżetu oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek, których zadłużenie w ciągu roku nie może łącznie przekroczyć kwoty 656.985,00 zł, 3) lokowania w trakcie realizacji budżetu czasowo wolnych środków budżetowych na rachunkach w innych bankach niż bank prowadzący obsługę budżetu. Powyższy § 15 uchwały XXV/125/13 w sprawie uchwalenia budżetu na 2013 rok:

- uchwałą nr XXVII/149/13 Rady Gminy Słupia z dnia 27 czerwca 2013 roku w sprawie zmiany budżetu gminy i zmian w budżecie gminy na 2013 rok, otrzymał brzmienie: „W zakresie wykonania budżetu upoważnia się Wójta Gminy do: 1) zaciągania w 2013 roku kredytów i pożyczek na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu, których zadłużenie w trakcie roku nie może przekroczyć kwoty 300.000,00 zł, 2) zaciągania w 2013 roku zobowiązań, o których mowa § 4 pkt 2 niniejszej uchwały, których zadłużenie w trakcie roku nie może przekroczyć kwoty 719.451,00 zł (to znaczy zaciągania zobowiązań, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych), 3) lokowania w trakcie realizacji budżetu czasowo wolnych środków budżetowych na rachunkach w innych bankach niż bank prowadzący obsługę budżetu,
- uchwałą nr XXXI/162/13 Rady Gminy Słupia z dnia 22 listopada 2013 roku w sprawie zmiany budżetu gminy i zmian w budżecie gminy na 2013 rok,

otrzymał brzmienie: „W zakresie wykonania budżetu upoważnia się Wójta Gminy do: 1) zaciągania w 2013 roku kredytów i pożyczek na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu, których zadłużenie w ciągu roku nie może przekroczyć kwoty 300.000,00 zł, 2) zaciągania w 2013 roku zobowiązań, o których mowa w § 4 pkt 2 niniejszej uchwały, których zadłużenie w trakcie roku nie może przekroczyć kwoty 1.453.055,00 zł (to znaczy zaciągania zobowiązań, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych), 3) lokowania w trakcie realizacji budżetu czasowo wolnych środków budżetowych na rachunkach w innych bankach niż bank prowadzący obsługę budżetu.”

Wobec powyższych ustaleń (opisanych w poprzednim punkcie protokołu: 3.1.1.) i danych zawartych w tabeli nr 7 stanowiącej załącznik nr 2 protokołu kontroli należy stwierdzić, że organ wykonawczy w latach objętych kontrolą: 2012 – 2013 przestrzegał określonego w § 14 uchwały budżetowej na 2012 rok a w § 15 uchwały budżetowej na 2013 rok *upoważnienia* do zaciągania kredytów i pożyczek lub w wykonaniu uchwały organu stanowiącego podjętej w sprawie zaciągnięcia zobowiązania - zgodnie z art. 212 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych i art. 18 ust. 2 pkt 9 lit „c” ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (j.t. z 2013 r., poz.594).

3.1.3. W toku postępowania kontrolnego sprawdzono: czy w związku z zamiarem zaciągnięcia zobowiązania z tytułu pożyczki lub kredytu organ wykonawczy zwrócił się do RIO o wydanie opinii dotyczącej możliwości spłaty pożyczki lub kredytu (art.91 ust.2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych) i stwierdzono, że odnośnie roku 2013 organ wykonawczy (Wójt Gminy Słupia) zwracał się każdorazowo do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi Zespół Zamiejscowy w Skierniewicach z prośbą o wydanie opinii o możliwości spłaty wymienionych powyżej kredytów i pożyczek, co ustalono na podstawie okazanych kontrolującemu pozytywnych opinii wydawanych uchwałami Składu Orzekającego RIO w Łodzi. Natomiast w roku poprzednim, tj. 2012 organ wykonawczy również występował z wnioskami o wydanie opinii dotyczącej wymienionych powyżej uruchomionych w 2012 roku kredytów i pożyczek, co stwierdzono na podstawie przedstawionego kontrolującemu wniosku Wójta Gminy Słupia z dnia 20 czerwca 2012 roku, skierowanego do RIO w Łodzi Zespół w Skierniewicach o wydanie opinii o możliwości spłaty w latach 2013 – 2018 długoterminowego kredytu w wysokości 300.000,00 zł przeznaczonego na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek, oraz na podstawie pozytywnych opinii wydawanych uchwałami Składu Orzekającego RIO w Łodzi, co do możliwości spłaty pożyczek i kredytów długoterminowych. Zgodnie z pisemną informacją Skarbnika Agnieszki Mikiny odnośnie wyżej wymienionych zaciągniętych pożyczek (444.262,20zł i 60.631,10zł) w BGK w Łodzi na wyprzedzające finansowanie oraz w WFOŚiGW w Łodzi (186 000,00zł) opinie zostały wydane w 2010 roku, wówczas gdy zostały podpisane umowy pożyczek. W 2010 roku zostały podjęte uchwały przez Radę Gminy Słupia na wyżej opisane pożyczki oraz kwoty tych pożyczek zawarte zostały na rok 2011 i 2012 w planowanych budżetach (kwoty te zostały zawarte w limitach i upoważnieniach w uchwałach budżetowych oraz w załącznikach o przychodach i rozchodach, a także w WPF na 2011 i 2012 rok). *Wyjaśnienie Skarbnika Gminy Agnieszki Mikiny odnośnie wymienionych wniosków o wydanie opinii przez RIO zawarto w załączniku nr 5 protokołu kontroli.*

3.1.4. W toku postępowania kontrolnego stwierdzono, że zaciąganie zobowiązań z tytułu pożyczek lub kredytów następowało z uwzględnieniem ograniczeń wskazanych w art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (papierów wartościowych jednostka nie emitowała oraz nie kapitalizowała odsetek).

- 3.1.5. Kontrolujący zbadał, czy zawarcie umowy pożyczki, kredytu nastąpiło z zachowaniem procedur określonych przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity z 2010 r., Dz. U. nr 113, poz. 759 ze zm.) i stwierdził, że stosowano przepisy o zamówieniach publicznych, co wynika z analizy udokumentowania zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek (opisanych w punkcie 3.1.1. niniejszego protokołu kontroli) oraz ze sporządzonych na drukach ZP-P2 niżej wymienionych protokołów postępowania w trybie przetargu nieograniczonego, zatwierdzonych przez Wójta Gminy Słupia Mirosława Matulskiego: 1) w dniu 12 kwietnia 2012 roku (przedmiotem zamówienia było udzielenie kredytu długoterminowego na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek, wysokość kredytu: 300.000,00 zł, 2) w dniu 30 sierpnia 2013 roku (przedmiotem zamówienia było udzielenie kredytu długoterminowego na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz na pokrycie deficytu budżetu, wysokość kredytu: 650.000,00 zł, 3) w dniu 24 grudnia 2013 roku (przedmiotem zamówienia było udzielenie kredytu długoterminowego na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz na pokrycie deficytu budżetu, wysokość kredytu: 733.604,00 zł.
- 3.1.6. Suma zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego w okresie objętym kontrolą, tj. w 2012 roku i 2013 roku nie przekroczyła kwoty określonej w uchwale budżetowej (art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych).
- 3.1.7. Pożyczki i kredyty zaciągnięte na sfinansowanie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu zostały spłacone w tym samym roku, w którym zostały zaciągnięte. Powyższe stwierdzono na podstawie dokumentów źródłowych wg zapisów na wydrukach komputerowych kont 134 i 260, dotyczących roku 2012 i 2013.
- 3.1.8. W toku postępowania kontrolnego nie stwierdzono przypadków sfinansowania występującego w 2011 roku deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego z nielegalnych źródeł (co stwierdzono na przykładzie zabezpieczenia należytego wykonania umowy, części oświatowej subwencji ogólnej przekazanej w grudniu 2011 roku na styczeń następnego roku). Powyższe ustalono analizując: wydruk konta 133-1 i 140, wyciągi bankowe z dnia 30 grudnia 2011 roku (piątek), wydruk konta 139 w korespondencji z kontem 240.

Powyższe ustalenia ujęto w teście nr 1 stanowiącym załącznik nr 3 protokołu kontroli.

3.2. Papiery wartościowe

- 3.2.1. Czy organ wykonawczy zaciągnął zobowiązania z tytułu wyemitowanych papierów wartościowych z zachowaniem limitu zaciągania zobowiązań wskazanego w uchwale budżetowej (art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych)?

Organ wykonawczy nie zaciągał zobowiązań z tytułu wyemitowanych papierów wartościowych w okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2011 – 2013 (oraz w latach poprzedzających wymieniony okres) - zgodnie z ustaleniami zawartymi w teście nr 2 *stanowiącym załącznik nr 3 protokołu kontroli.*

- 3.2.2. Czy organ wykonawczy zaciągnął ww. zobowiązania w ramach upoważnienia wynikającego z uchwały budżetowej lub w wykonaniu uchwały organu stanowiącego podjętej w sprawie zaciągnięcia zobowiązania (art. 212 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych; art.18 ust.2 pkt 9 lit. „b” ustawy o samorządzie gminnym; art.12 pkt 8

lit. „b” ustawy o samorządzie powiatowym i art. 18 pkt 19 lit. „b” ustawy o samorządzie województwa)? Pytanie nie dotyczy kontrolowanej jednostki w związku z ustaleniami jak wyżej (zawartymi w punkcie 3.2.1).

- 3.2.3. Czy w związku z zamiarem emisji papierów wartościowych organ wykonawczy zwrócił się do RIO o wydanie opinii dotyczącej możliwości wykupu papierów wartościowych (art.91 ust.2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych)? Nie dotyczy – w związku z ustaleniami zawartymi j.w. (w punkcie 3.2.1.)
- 3.2.4. Czy zaciągnięcie zobowiązania z tytułu wyemitowanych papierów wartościowych nastąpiło z uwzględnieniem ograniczeń wskazanych w art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych? Nie dotyczy – w związku z ustaleniami zawartymi j.w. (w punkcie 3.2.1.)
- 3.2.5. Czy emisja papierów wartościowych przez jednostkę samorządu terytorialnego została poprzedzona analizami dotyczącymi efektywności ekonomicznej tego instrumentu finansowania w porównaniu z innymi możliwościami pozyskania środków finansowych (np. pożyczki, kredyty)? Nie dotyczy – w związku z ustaleniami zawartymi j.w. (w punkcie 3.2.1.)
- 3.2.6. Czy suma zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego z wyemitowanych papierów wartościowych nie przekroczyła kwoty określonej w uchwale budżetowej (art. 91 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych)? Nie dotyczy – w związku z ustaleniami zawartymi j.w. (w punkcie 3.2.1.)
- 3.2.7. Czy papiery wartościowe wyemitowane na sfinansowanie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu zostały wykupione w tym samym roku, w którym zostały wyemitowane? Nie dotyczy – w związku z ustaleniami zawartymi j.w. (w punkcie 3.2.1.)
- 3.2.8. Czy środki pozyskane z wyemitowanych papierów wartościowych zostały przeznaczone na cel wskazany w uchwale w sprawie emisji papierów wartościowych? Nie dotyczy – w związku z ustaleniami zawartymi j.w. (w punkcie 3.2.1.)

Powyższe ustalenia ujęto w teście nr 2 stanowiącym załącznik nr 3 protokołu kontroli.

3.3 Poręczenia i gwarancje

- 3.3.1 Organ wykonawczy nie udzielał poręczeń lub gwarancji w okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2011 – 2013 (oraz w latach poprzedzających wymieniony okres) - zgodnie z ustaleniami zawartymi w tabeli nr 5 *stanowiącej załącznik nr 2 protokołu kontroli* oraz w teście nr 3 *stanowiącym załącznik nr 3 protokołu kontroli*.
- 3.3.2. Czy poręczenia lub gwarancji udzielono z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z art. 94 ust. 2 ww. ustawy? Pytanie nie dotyczy kontrolowanej jednostki – w związku z ustaleniami jak wyżej (zawartymi w punkcie 3.3.1.).
- 3.3.3. Czy poręczenia lub gwarancji udzielono w związku z realizacją zadań publicznych będących zadaniami danej jednostki samorządu terytorialnego? Nie dotyczy – w związku z ustaleniami jak wyżej (zawartymi w punkcie 3.3.1.).
- 3.3.4. Czy udzielenie poręczenia lub gwarancji poprzedzone zostało analizą sytuacji ekonomiczno-finansowej podmiotu na rzecz, którego miało nastąpić udzielenie gwarancji lub poręczenia, szczególnie w kontekście możliwości spłaty poręczanego (gwarantowanego) zobowiązania? Nie dotyczy – w związku z ustaleniami jak wyżej (zawartymi w punkcie 3.3.1.).

- 3.3.5. Czy jednostka samorządu terytorialnego monitorowała sytuację finansowo - ekonomiczną podmiotu na rzecz, którego udzieliła poręczenia lub gwarancji? Nie dotyczy – w związku z ustaleniami jak wyżej (zawartymi w punkcie 3.3.1.).
- 3.3.6. Czy w planie wydatków budżetu ujęto wydatki z tytułu udzielonych przez jednostkę samorządową poręczeń lub gwarancji, przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, zgodnie z zawartą umową (art. 212 ust.1 pkt 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych)? Nie dotyczy – w związku z ustaleniami jak wyżej (zawartymi w punkcie 3.3.1.).
- 3.3.7. Czy jednostka samorządu terytorialnego poniosła wydatki z tytułu udzielonego poręczenia lub gwarancji? Nie dotyczy – w związku z ustaleniami jak wyżej (zawartymi w punkcie 3.3.1.).
- 3.3.8. Czy jednostka samorządu terytorialnego podjęła czynności windykacyjne w celu wyegzekwowania zwrotu kwot wydatkowanych z tytułu poręczeń lub gwarancji od pomiotu na rzecz, którego udzieliła poręczenia (lub gwarancji)? Nie dotyczy – w związku z ustaleniami jak wyżej (zawartymi w punkcie 3.3.1.).
- 3.3.9. Czy suma udzielonych przez organ wykonawczy poręczeń i gwarancji nie przekroczyła kwoty określonej w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego (art. 94 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych)? Nie dotyczy – w związku z ustaleniami jak wyżej (zawartymi w punkcie 3.3.1.).
- 3.3.10. Czy czynności prawne dotyczące udzielenia poręczenia lub gwarancji zostały kontrasygnowane przez skarbnika jednostki samorządu terytorialnego (art. 262 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych)? Nie dotyczy – w związku z ustaleniami jak wyżej (zawartymi w punkcie 3.3.1.).

Powyższe ustalenia ujęto w teście nr 3 do protokołu kontroli stanowiącym załącznik nr 3 protokołu kontroli

4. Zobowiązania wymagalne

- 4.1. Ewidencja księgową prowadzoną w Urzędzie Jednostki Samorządu Terytorialnego pozwalała na wyodrębnienie ewentualnych zobowiązań wymagalnych jednostki, co stwierdzono na podstawie dokumentów źródłowych i ewidencji księgowej dotyczącej zobowiązań z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek wymienionych, i opisanych w punkcie 3.1.1. protokołu kontroli.
- 4.2. W okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2012-2013 zobowiązania z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek regulowane były w terminach wynikających z zawartych umów (art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych), co stwierdzono na podstawie dokumentów źródłowych i ewidencji księgowej dotyczącej: 1) zaciągniętej pożyczki krótkoterminowej w dniu 1 czerwca 2012 roku w Banku Gospodarstwa Krajowego, w wysokości 200.000,00 zł, 2) zaciągniętego kredytu krótkoterminowego w dniu 1 czerwca 2012 roku w Banku Spółdzielczym Ziemi Łowickiej Oddział w Słupi, w wysokości 100.000,00 zł, 3) zaciągniętego kredytu długoterminowego w Banku Spółdzielczym Ziemi Łowickiej w Łowiczu w dniu 28 czerwca 2012 roku, w wysokości 300.000,00 zł, 4) zaciągniętej pożyczki w dniu 17 października 2012 roku Banku Gospodarstwa Krajowego, w wysokości 208.510,00 zł, 5) zaciągniętego kredytu krótkoterminowego w dniu 17 kwietnia 2013 roku w Banku Spółdzielczym Ziemi Łowickiej Oddział w Słupi, w wysokości 200.000,00 zł.
- 4.3. W toku postępowania kontrolnego nie stwierdzono wystąpienia zobowiązań wymagalnych w jednostce samorządu terytorialnego (urzędzie), co wynika z

ustaleń zawartych w punktach poprzedzających (2.2. i 4.2.) oraz ujętych w teście nr 4 stanowiącym *załącznik nr 3 protokołu kontroli*. Ponadto analiza sprawozdań Rb-28S nie wykazała odsetek karnych z tego tytułu.

- 4.4. Czy wystąpienie zobowiązań wymagalnych w urzędzie jednostki samorządu terytorialnego związane było z nieprawidłowym funkcjonowaniem systemu kontroli zarządczej? Pytanie nie dotyczy badanej jednostki – w związku z ustaleniami jak wyżej.
- 4.5. Czy w przypadku wystąpienia zobowiązań wymagalnych w samorządowych jednostkach organizacyjnych podjęto czynności w celu wyjaśnienia zaistniałej nieprawidłowości w prowadzeniu gospodarki finansowej?. Zgodnie z informacją Skarbnika Agnieszki Mikiny w samorządowych jednostkach organizacyjnych Gminy Słupia nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

Powyższe ustalenia ujęto w teście nr 4 stanowiącym załącznik nr 3 protokołu kontroli.

5. Rzetelność danych prezentowanych w zakresie zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego

- 5.1. Kontrolowana jednostka sporządzała sprawozdania Rb-Z - kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji.
- 5.2. Zgodnie z pisemną informacją Skarbnika Gminy łączne sprawozdania Rb-Z za lata 2012 - 2013 sporządzone przez kontrolowaną jednostkę samorządu terytorialnego obejmowały wszystkie dane ze sprawozdań jednostkowych jednostek im podległych i własnego sprawozdania jednostkowego. *Informacja Skarbnika Agnieszki Mikiny, dotycząca sprawozdań Rb-Z sporządzanych przez jednostki budżetowe za lata 2012 -2013 stanowi załącznik nr 6 protokołu kontroli.*
- 5.3. Czy sprawozdania zbiorcze Rb-Z za lata 2012-2013 sporządzone przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego dla SP ZOZ obejmowały wszystkie dane ze sprawozdań jednostkowych SP ZOZ? - Pytanie nie dotyczy badanej Jednostki, ze względu na nieistnienie SP ZOZ.
- 5.4. W sprawozdaniach RB-Z sporządzonych za IV kwartał roku objętego kontrolą (2012, 2013) wykazano prawidłowe dane w zakresie zaciągniętych pożyczek i kredytów.
- 5.5. W sprawozdaniach Rb-Z sporządzonych za IV kwartał roku objętego kontrolą (2012, 2013) nie wykazywano danych w zakresie zobowiązań wymagalnych ze względu na brak ich występowania.
- 5.6. Zgodnie z ustną informacją Skarbnika Agnieszki Mikiny w sprawozdaniach Rb-Z sporządzonych za IV kwartał roku objętego kontrolą (2012, 2013) nie wykazywano danych w zakresie przyjętych depozytów ze względu na brak ich występowania.
- 5.7. W sprawozdaniach Rb-Z sporządzonych za IV kwartał roku objętego kontrolą (2012, 2013) nie wykazano danych w zakresie udzielonych poręczeń i gwarancji ze względu na brak ich występowania.
- 5.8. W sprawozdaniach Rb-Z sporządzonych za IV kwartał roku objętego kontrolą (2012, 2013) wykazano dane zgodne z ewidencją księgową. Na koniec 2013 roku oraz w wykonaniu na koniec poprzedniego roku (2012) nie wystąpiły zobowiązania, które by wynikały z ewentualnie zawartych umów na okres dłuższy niż 6 miesięcy, o terminie płatności przypadającym w latach następnych, co ustalono na podstawie *wykazu faktur dla inwestycji wieloletnich w latach 2010-2013, stanowiącego załącznik nr 7 protokołu kontroli*. Skarbnik Gminy Agnieszka Mikina w pisemnym wyjaśnieniu dotyczącym uzupełniających danych o zobowiązaniach wynikających z zawartych

umów o terminie płatności na okres dłuższy niż 6 miesięcy, przypadającym w latach następnych, występujące w pozycji D sprawozdań Rb-Z za lata 2010-2012 stwierdziła, że w Gminie Słupia w latach 2010-2012 prowadzone były dwie inwestycje wieloletnie: „Budowa oczyszczalni ścieków i kanalizacji w Słupi” oraz „Budowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego wraz z utwardzeniem terenu we wsi Winna Góra”. Dalej w wyjaśnieniu *stanowiącym załącznik nr 8 protokołu kontroli* Skarbnik Agnieszka Mikina informuje: „W 2010 roku i do III kwartału 2011 roku funkcję Skarbnika pełniła inna osoba, która nie wykazywała ww. umów w poz. D sprawozdania Rb-Z. Pracując już wówczas w księgowości Urzędu Gminy w Słupi pamiętam rozmowy byłej Pani Skarbnik z innymi skarbnikami i panowało wtedy przekonanie, że tych umów nie ujmujemy. Przygotowując sprawozdania za kolejne okresy ja również pozycję D pozostawiłam zerową, ponieważ nadal funkcjonowały te same umowy. Ponadto na wyżej opisane inwestycje zaciągane były kredyty i pożyczki: pożyczka na wyprzedzające finansowanie w BGK w Łodzi, pożyczka długoterminowa w WFOŚiGW w Łodzi oraz kredyt długoterminowy w Banku Spółdzielczym w Aleksandrowie Łódzkim. Wykazując w sprawozdaniach Rb-Z za 2010 rok, 2011 rok, za I, II i III kwartał 2012 roku w poz. D danych uzupełniających o zobowiązaniach wynikających z zawartych umów o terminie płatności, na okres dłuższy niż 6 miesięcy, przypadającym w latach następnych powstałoby podwojenie wartości zobowiązań. Poza tym, umowy te nie miały cech właściwych dla umów kredytowych. Wykonawca po zakończeniu danego etapu prac i po sporządzeniu częściowego protokołu odbioru wystawiał fakturę, za którą Gmina płaciła w ciągu 30 dni od daty jej otrzymania, zgodnie z podpisaną umową.” Kontrolujący stwierdził, że fakty dotyczące, wymienionych umów wieloletnich, wyszczególnionych w powyższym wyjaśnieniu Skarbnika, wynikają z dokumentów źródłowych przedłożonych do wglądu kontrolującemu.

- 5.9. Dane w sprawozdaniach Rb-Z sporządzonych za IV kwartał roku objętego kontrolą (2012, 2013) wykazano zgodnie z klasyfikacją tytułów dłużnych.
- 5.10. W okresie objętym kontrolą jednostka samorządu terytorialnego wykazała w zakresie pożyczek i kredytów rzetelne dane dotyczące zobowiązań wskazanych w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2010 roku w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego, w tym do długu Skarbu Państwa, a następnie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 roku w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego (§ 3 pkt 2 rozporządzeń).

*Powyższe ustalenia ujęto w teście nr 5 stanowiącym załącznik nr 3 protokołu kontroli.
Kopie rocznych sprawozdań Rb-NDS i Rb-Z za lata 2012-2013 stanowią akta kontroli strony:*

6. Przestrzeganie wskaźników zadłużenia obowiązujących w latach 2012-2013

- 6.1. W toku postępowania kontrolnego stwierdzono, że jednostka samorządu terytorialnego zachowała, w latach 2012-2013, wskaźnik zadłużenia określony w art. 170 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (jak podano powyżej - w punkcie 2.2. niniejszego protokołu kontroli).
- 6.2. Kontrolowana jednostka przyjęła rzetelne dane do obliczenia ww. wskaźnika zadłużenia.
- 6.3. Jednostka samorządu terytorialnego zachowała w latach 2012-2013 wskaźnik zadłużenia określony w art. 169 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych.

- 6.4. Jednostka przyjęła rzetelne dane do obliczenia ww. wskaźnika zadłużenia - *zgodnie z wyliczeniem stanowiącym załącznik nr 9 protokołu kontroli.*
- 6.5. Jednostka prawidłowo ustaliła kwoty rozchodów i wydatków podlegających wyłączeniu przy ustalaniu wskaźników zadłużenia, określonych na podstawie art. 169 ust. 3 i art. 170 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych – zgodnie z danymi zawartymi.
- 6.6. Przy uchwaleniu budżetu na 2012 rok kontrolowana jednostka samorządu terytorialnego przyjęła w projekcie budżetu oraz w uchwalonym budżecie rzetelną kwotę rozchodów z tytułu spłaty zadłużenia oraz wydatków bieżących z tytułu obsługi długu (art. 169 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych – wskaźnik 15%).
- 6.7. Przy uchwaleniu budżetu na 2013 rok jednostka samorządu terytorialnego przyjęła w projekcie budżetu oraz w uchwalonym budżecie rzetelną kwotę rozchodów z tytułu spłaty zadłużenia oraz wydatków bieżących z tytułu obsługi długu (art. 169 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych – wskaźnik 15%).
- 6.8. Czy w przypadku przekroczenia wskaźników zadłużenia jednostka samorządu terytorialnego podjęła dodatkowe działania stabilizujące sytuację finansową jednostki (np. przygotowanie analiz dotyczących sytuacji finansowej w określonej perspektywie czasu, rezygnacja z przedsięwzięć wieloletnich lub ograniczenie ich zakresu)? Pytanie nie dotyczy kontrolowanej jednostki, ponieważ jak wskazano powyżej, w okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2012-2013 nie przekroczono wskaźników zadłużenia.

Powyższe ustalenia ujęto w teście nr 6 stanowiącym załącznik nr 3 protokołu kontroli.

7. Przestrzeganie wskaźnika zadłużenia obowiązującego w latach 2015 i następnych

- 7.1. Prognoza długu stanowiąca element wieloletniej prognozy finansowej została uchwalona na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania (art. 227 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych).
- 7.2. Dochody bieżące w zakresie lat 2015 – 2016 w wieloletniej prognozie finansowej z 2013 roku zostały zaplanowane z zachowaniem wymogu realistyczności.
- 7.3. Dochody bieżące w zakresie lat 2015 – 2016 w wieloletniej prognozie finansowej z 2014 roku zostały zaplanowane z zachowaniem wymogu realistyczności.
- 7.4. Wydatki bieżące w zakresie lat 2015 – 2016 w wieloletniej prognozie finansowej z 2013 roku zostały zaplanowane z zachowaniem wymogu realistyczności.
- 7.5. **Wydatki bieżące w zakresie lat 2015 – 2016 w wieloletniej prognozie finansowej z 2014 roku nie zostały zaplanowane z zachowaniem wymogu realistyczności. Stawiana teza wynika z faktu przyjęcia w prognozie wydatków z tytułu obsługi zadłużenia w wysokości niższej niż wynikało to z wiążących jednostkę harmonogramów spłat, jak również w oderwaniu od parametru określającego referencyjną wysokość oprocentowania kredytów na polskim rynku międzybankowym (WIBOR) obowiązującego na dzień uchwalania prognozy¹ oraz w momencie jej zmiany.²**

¹ Uchwała Rady Gminy Słupia z dnia 30 grudnia 2013 roku nr XXXII/164/13w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Słupia na lata 2014 -2018

² Uchwała Rady Gminy Słupia z dnia 28 marca 2014 roku nr XXXIV/179/14 w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy finansowej Gminy Słupia na lata 2014 -2018

Problematykę tę szerzej opisano w punkcie 7.15 przy omawianiu wydatków na obsługę długu.

- 7.6. Dochody ogółem w zakresie lat 2015 – 2016 w wieloletniej prognozie finansowej z 2013 roku zostały zaplanowane z zachowaniem realistyczności.
 - 7.7. Dochody ogółem w zakresie lat 2015 – 2016 w wieloletniej prognozie finansowej z 2014 roku zostały zaplanowane z zachowaniem wymogu realistyczności.
 - 7.8. Objaśnienia do wieloletniej prognozy finansowej z 2013 roku wyjaśniają poziom prognozowanych dochodów i wydatków i bieżących w zakresie lat 2015 – 2016.
 - 7.9. Objaśnienia do wieloletniej prognozy finansowej z 2014 roku wyjaśniają poziom prognozowanych dochodów i wydatków i bieżących w zakresie lat 2015 – 2016.
 - 7.10. W wieloletniej prognozie finansowej z 2013 roku rzetelnie podano dane dotyczące rozchodów z tytułu spłat kredytów i pożyczek.
 - 7.11. W wieloletniej prognozie finansowej z 2014 roku rzetelnie podano dane dotyczące rozchodów z tytułu spłat kredytów i pożyczek.
 - 7.12. W wieloletniej prognozie finansowej z 2013 roku rzetelnie podano dane dotyczące dochodów ze sprzedaży majątku.
 - 7.13. W wieloletniej prognozie finansowej z 2014 roku rzetelnie podano dane dotyczące dochodów ze sprzedaży majątku.
 - 7.14. W wieloletniej prognozie finansowej z 2013 roku rzetelnie podano dane dotyczące wydatków bieżących na obsługę długu.
 - 7.15. **W wieloletniej prognozie finansowej z 2014 roku nierzetelnie podano dane dotyczące wydatków bieżących na obsługę długu. W wyniku kontroli zapisów ujętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej przyjętej na rok 2014 i lata następne (powyższe dotyczy dokumentu pierwotnego oraz wprowadzonych do niego zmian) stwierdzono występowanie niezgodności w obrębieniu danych dotyczących wydatków przeznaczonych na obsługę długu. W pozycji 2.1.3 WPF definiującej wielkość ww. wydatków dla lat 2015 i 2016 podano kwotę 30.000,00 zł, co nie było zgodne z harmonogramem spłaty zobowiązań finansowych objętych obsługą oraz wskaźnikiem WIBOR 1M obowiązującym w dniu uchwalania prognozy i jej zmian. Przyjmując dane zgodne z harmonogramami dołączonymi do umów tj. umowy pożyczki WFOŚiGW nr 81/OW/P/2010 z dnia 26 grudnia 2010 roku, umowy kredytu nr 109/172/13 dnia 22 lipca 2013 roku i umowy na 196/172/13 z dnia 18 grudnia 2013 roku łączna kwota odsetek z tytułu obsługi w latach 2015 i 2016 powinna być oszacowana przy zachowaniu należytej staranności na poziomie nie mniejszym niż 57.265,49 zł w 2015 roku oraz 50.265,49 zł w 2016 roku. W podziale na poszczególne tytuły dłużne kwota obciążeń wynikających z odsetek związanych z obsługą nie powinna być niższa w badanym okresie (lata 2015 i 2016) niż:**
 - **23.153,05 zł i 19.605,72 zł dla kredytu nr 109/172/13),**
 - **25.467,32 zł i 23.441,09 zł dla kredytu nr 196/172.13),**
 - **8.645,32 zł i 7218,68 zł dla pożyczki WFOŚiGW nr 81/ której nie ujęto w wyłączeniu z limitu spłaty.**
-

Zaniżenia kwoty wydatków na obsługę długu nie była w stanie wyjaśnić także Skarbnik Gminy Słupia Agnieszka Mikina.

Wyjaśnienia Agnieszki Mikiny Skarbnika Gminy Słupia dotyczące rozbieżności danych ujętych w WPF z harmonogramami pożyczek i kredytów na lata 2014 -2016 stanowią załącznik nr 10 protokołu kontroli.

Skutki wykazania w WPF danych zgodnych z harmonogramem spłaty.

Przeprowadzając symulację na wielkościach podanych w wieloletniej prognozie finansowej przy uwzględnianiu zwiększonej kwoty wydatków, w tym wydatków bieżących w związku ze zmianą kosztów obsługi długu, zarówno w dniu podejmowania uchwały w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej, jak również po jej zmianie, stwierdzono niespełnienie w roku 2015 wskaźnika spłaty zobowiązań wyrażonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Ponadto, w okresie od ostatniej zmiany dokonanej w dniu 28 marca 2014 roku nie wprowadzono innych zmian, mimo, że w tym samym okresie, tj. od 29 marca do dnia 30 września 2014 roku budżet zmieniano łącznie 14 razy w większości przypadków z bezpośrednim wpływem na wartości uwzględniane przy obliczaniu wskaźnika. Należy, bowiem nadmienić, iż aktualne zwiększenia planowanych dochodów i wydatków, których nie ujęto w prognozie zapewniałyby spełnienia wskaźnika spłaty w roku 2015.

Biorąc pod uwagę przedstawione wyżej ustalenia, obowiązująca w obecnym kształcie Wieloletnia Prognoza Finansowa wymaga korekty w celu doprowadzenia do jej zgodności z prawem oraz istniejącym stanem faktycznym. Naniesienie zmian wymaga dochowania najwyższej staranności ze względu na ich oddziaływanie na szereg innych czynników i parametrów kształtujących wskaźniki w kolejnych latach.

Zestawienie rozchodów oraz odsetek od kredytów i pożyczek w latach 2014-2016 stanowi załącznik nr 11 protokołu kontroli.

Powyższe ustalenia ujęto w teście nr 7 stanowiącym załącznik nr 3 protokołu kontroli.

7.16. Dane prognozowane w wieloletniej prognozie finansowej obowiązującej w latach 2013-2014 na lata 2015-2016 w części dotyczącej wydatków na obsługę długu nie pozwalają na uznanie prognozy za wiarygodne źródło danych dotyczących przyszłych decyzji i ustaleń finansowych.

Dane dotyczące wieloletniej prognozy finansowej w powyższym zakresie przedstawia tabela nr 10 stanowiąca załącznik nr 2 protokołu kontroli,

8. Przestrzeganie reguły wyrażonej w art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych

8.1 W toku postępowania kontrolnego stwierdzono, że w latach 2012-2014 jednostka samorządu terytorialnego zachowała relację, o której mowa w art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych – na etapie uchwalenia i wykonania budżetu.

Dane w powyższym zakresie przedstawia tabela nr 11 stanowiąca załącznik nr 2 protokołu kontroli.

8.2. Nie stwierdzono przypadków nieprawidłowego kwalifikowania wydatków bieżących, jako wydatków majątkowych.

- 8.3. Dla zachowania ww. relacji nie było konieczne uwzględnienie w formule wskazanej w art. 242 ustawy - wolnych środków, w rozumieniu art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.
- 8.4. Na koniec lat objętych kontrolą w jednostce samorządu terytorialnego nie wystąpiły wolne środki w rozumieniu art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych (niezależnie od sposobu bilansowania części bieżącej budżetu).
- 8.5. Czy wolne środki pozostałe na dzień 31 grudnia danego roku przekraczały 25% planowanych do zaciągnięcia w danym roku zobowiązań z tytułu pożyczek, kredytów, papierów wartościowych (plan po zmianach)? W związku z ustaleniami jak wyżej pytanie nie dotyczy kontrolowanej jednostki.
- 8.6. Sposób wykonania budżetu nie uzasadniał zaciągnięcia kredytów i pożyczek w zaplanowanej w budżecie wysokości.
- 8.7. Czy zaciągnięcie przez jednostkę samorządu terytorialnego kredytów, pożyczek, jak również emisja papierów wartościowych, w wyższych niż wynikające z wykonania budżetu kwotach było rezultatem braku monitorowania wykonania budżetu. Pytanie nie dotyczy kontrolowanej jednostki.

Ustalenia ujęto w testach nr 8 i nr 8a stanowiących załącznik nr 3 protokołu kontroli.

9. Ewidencja księgowa kredytów, pożyczek, papierów wartościowych, poręczeń i gwarancji

- 9.1. Prawidłowo ewidencjonowano w księgach rachunkowych operacje związane z zaciągnięciem kredytu
- 9.2. Prawidłowo ewidencjonowano w księgach rachunkowych operacje związane z zaciągnięciem pożyczki
- 9.3. Czy prawidłowo ewidencjonowano w księgach rachunkowych operacje związane z emisją papierów wartościowych? Pytanie nie dotyczy badanej jednostki (nie emitowano papierów wartościowych).
- 9.4. Prawidłowo ewidencjonowano w księgach rachunkowych spłatę zaciągniętych kredytów.
- 9.5. Prawidłowo ewidencjonowano w księgach rachunkowych spłatę zaciągniętych pożyczek.
- 9.6. Czy prawidłowo ewidencjonowano w księgach rachunkowych wykup papierów wartościowych? Pytanie nie dotyczy badanej jednostki – ze względów jak wyżej (w punkcie 9.3.)
- 9.7. Prawidłowo ewidencjonowano w księgach rachunkowych zapłatę odsetek z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów.

Powyższe ustalenia, które ujęto w teście nr 9 stanowiącym **załącznik nr 3** protokołu kontroli, wynikają z kontrolowanych dokumentów oraz informacji dotyczącej księgowania zaciągniętych przez Gminę kredytów i pożyczek. *Wymieniona informacja stanowi załącznik nr 12 protokołu kontroli.*

10. Nadzór nad samodzielnymi publicznymi zakładami opieki zdrowotnej i spółkami prawa handlowego

- 10.1. Czy jednostka samorządu terytorialnego monitorowała poziom zadłużenia samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej – poprzez zapewnienie analizy sprawozdań Rb-Z, sprawozdań z wykonania planu finansowego, innych sprawozdań składanych przez SP ZOZ ? Zgodnie z ustaleniami zawartymi w tabeli nr 2 stanowiącej załącznik nr 2 do protokołu kontroli oraz teście nr 10 stanowiącym załącznik nr 10 do protokołu kontroli Gmina Słupia nie posiadała samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz udziałów w spółkach prawa handlowego.
- 10.2. Czy jednostka samorządu terytorialnego wypełniała w latach 2012 - 2013 obowiązki w zakresie nadzoru nad SP ZOZ, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (do dnia 1 lipca 2011 roku – ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 roku o zakładach opieki zdrowotnej)? Nie dotyczy – zgodnie z ustaleniami jak wyżej (zawartymi w punkcie 10.1.).
- 10.3. Czy przedmiotem kontroli podejmowanych w SP ZOZ w latach 2012-2013 były zagadnienia związane z zadłużeniem? Nie dotyczy – zgodnie z ustaleniami jak wyżej (zawartymi w punkcie 10.1.).
- 10.4. Czy jednostka samorządu terytorialnego monitorowała poziom zadłużenia spółek prawa handlowego (spółki z co najmniej 50% udziałem jednostki samorządu terytorialnego)? Nie dotyczy – zgodnie z ustaleniami jak wyżej (zawartymi w punkcie 10.1.).
- 10.5. Czy jednostka samorządu terytorialnego przejęła zadłużenie SP ZOZ w związku z jego likwidacją lub przekształceniem i jaki miało to wpływ na zachowanie wskaźników zadłużenia w roku przejścia i latach następnych (według danych zawartych w wieloletniej prognozie finansowej) ? Nie dotyczy – zgodnie z ustaleniami jak wyżej (zawartymi w punkcie 10.1.).
- 10.6. Czy ewentualne przejście zobowiązań SP ZOZ w roku przeprowadzania kontroli miałyby wpływ na zachowanie wskaźników zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego w 2014 roku i w latach następnych? Nie dotyczy – zgodnie z ustaleniami jak wyżej (zawartymi w punkcie 10.1.).

Powyższe ustalenia ujęto w teście nr 10 protokołu kontroli stanowiącym załącznik nr 3 do protokołu kontroli.

11. Audyt i kontrola zarządcza

- 11.1. Czy w jednostce samorządu terytorialnego przypisano obowiązki w zakresie analizowania problematyki zadłużenia (np. wyodrębniona komórka, stanowisko pracy), w ramach systemu kontroli zarządczej ?

Zgodnie z pisemną informacją Skarbnika Agnieszki Mikiny, *stanowiącą załącznik nr 13 protokołu kontroli*, w Gminie Słupia prowadzenie działań związanych z kontrolą zarządczą w urzędzie i jednostkach oraz wprowadzenie i nadzór nad realizacją kontroli zarządczej przypisane zostały Skarbnikowi, zgodnie z § 8 regulaminu organizacyjnego Urzędu Gminy Słupia. W jednostce nie wyodrębniono natomiast komórki ani nie utworzono stanowiska pracy w zakresie terminowej realizacji kredytów i pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych.

W procedurach kontroli zarządczej wprowadzono natomiast nadzór nad gospodarką finansową, sprawozdawczością, prowadzeniem kontroli wewnętrznych, nadzór nad prawidłowością dokonanych wydatków zgodnie z wysokością i terminowością wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

W Gminie Słupia w uchwałach budżetowych kwota dochodów i przychodów, kwota wydatków i rozchodów nigdy nie przekroczyła 40 mln zł. Zatem z godnie z art. 274 ustawy o finansach publicznych audytu wewnętrznego nie prowadzi się.

- 11.2. Zgodnie z informacją Skarbnika (w punkcie 1.1.) w kontrolowanej jednostce samorządu terytorialnego ustalono procedury kontroli zarządczej zapewniające terminową realizację zobowiązań, w tym z tytułu kredytów i pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych.
- 11.3. Czy w jednostce samorządu terytorialnego, w której ujęta w uchwale budżetowej przychody kwota dochodów i przychodów lub kwota wydatków i rozchodów przekroczyły 40 mln zł, rozpoczęto prowadzenie audytu wewnętrznego? Nie – jak stwierdzono powyżej w punkcie 11.1.
- 11.4. Czy w jednostce samorządu terytorialnego wprowadzono procedury i mechanizmy kontroli zarządczej funkcjonujące na II poziomie, pozwalające monitorować poziom zadłużenia samorządowych osób prawnych (SP ZOZ) ?

Gmina nie posiada samorządowych osób prawnych (w tym SP ZOZ) oraz żadnych spółek prawa handlowego, zatem nie wprowadziła mechanizmów kontroli zarządczej w tym zakresie.

Powyższe ustalenia ujęto w teście nr 11 stanowiącym załącznik nr 3 protokołu kontroli.

IV. USTALENIA KOŃCOWE. ZAŁĄCZNIKI.

Protokół zawiera 26 ponumerowanych i zaparafowanych stron. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli Gminy Słupia pod pozycją 1/2014.

W trakcie kontroli informacji i wyjaśnień udzielały niżej wymienione osoby:

1. Mirosław Matulski – Wójt Gminy,
2. Agnieszka Mikina – Skarbnik Gminy,
3. Małgorzata Bachura – Sekretarz Gminy,
4. Justyna Józeficka – Inspektor.

Integralną częścią protokołu są następujące załączniki:

1. Wykaz jednostek organizacyjnych Gminy Słupia, funkcjonujących w okresie objętym kontrolą.
2. Tabele od nr 1 do nr 11.
3. Testy od nr 1 do nr 11.
4. Terminowość regulowania zobowiązań w latach 2011-2013.
5. Wyjaśnienie Skarbnika Gminy Agnieszki Mikiny odnośnie wniosków o wydanie opinii przez RIO.
6. Informacja Skarbnika Agnieszki Mikiny, dotycząca sprawozdań Rb-Z sporządzanych przez samorządowe jednostki budżetowe za lata 2012 -2013
7. Wykaz faktur dla inwestycji wieloletnich w latach 2010-2013.
8. Wyjaśnienie Skarbnika Agnieszki Mikiny, dotyczące uzupełniających danych o zobowiązaniach wynikających z zawartych umów o terminie płatności na okres dłuższy niż 6 miesięcy, przypadającym w latach następujących, występujące w poz. D sprawozdań Rb-Z za lata 2010-2012.
9. Wyliczenie wskaźnika zadłużenia określonego w art. 169 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych.
10. Wyjaśnienie Agnieszki Mikiny Skarbnika Gminy Słupia dotyczące rozbieżności danych ujętych w WPF z harmonogramami pożyczek i kredytów na lata 2014 -2016.
11. Zestawienie rozchodów oraz odsetek od kredytów i pożyczek w latach 2014-2016.
12. Informacja dotycząca księgowania zaciągniętych przez Gminę kredytów i pożyczek.

13. Informacją Skarbnika Agnieszki Mikiny w sprawie kontroli zarządczej.
14. Wykaz akt kontroli.

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach i podpisano **w dniu 6 października 2014 roku**. Jeden egzemplarz protokołu wraz z załącznikami pozostawiono w Urzędzie Gminy w Słupi.

Kierownika jednostki i Skarbnika poinformowano o przysługującym mu prawie odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania pisemnych wyjaśnień, co do przyczyn tej odmowy.

Kontrolujący:

Jednostka kontrolowana:

.....
(Lech Leszczyński)

Kwituję odbiór 1 egzemplarza protokołu kontroli:

.....
(data i podpis kierownika jednostki kontrolowanej)

